

1. ASETUS JA SUOSITUKSET

Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017

7 §

Yhteys tasojen välillä asuinrakennuksessa

Asuinrakennuksessa on oltava portaiden lisäksi hissi, jos käynti rakennuksessa sijaitsevaan asuntoon on sisääntulon kerrostaso mukaan lukien kolmannessa tai sitä ylemmässä kerroksessa. Jos käynti rakennukseen on kerrostasojen välissä, sisääntulon kerrostasona pidetään näistä alempaa.

Hissiyhteyden on ulotuttava sisäänkäyntitasoon ja jokaiseen tasoon, josta on käynti asuntoon tai rakennuksen käyttöä palvelemaan tilaan.

*Edellä 1 momentissa tarkoitetun hissin korin on oltava vähintään **1 100 millimetriä leveä ovisivultaan ja vähintään 1 400 millimetriä syvä**. Olemassa olevaan asuinrakennukseen jälkiasennettavan hissin korin mitoitus voi poiketa tässä momentissa säädetystä, jos se on välttämätöntä rakennuksen merkittävien ominaisuuksien säilyttämiseksi.*

8 §

Yhteys tasojen välillä muussa kuin asuinrakennuksessa

Jos muussa rakennuksessa kuin asuinrakennuksessa oleva tasoero on pienempi kuin rakennuksen kerroskorkeus, tasojen välillä on oltava portaiden lisäksi yhteys joko 2 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisella luiskalla taikka 7 §:n 3 momentissa säädetyn mukaisella hissillä tai muulla kiinteästi asennetulla pyörätuolin ja pyörillä varustetun kävelytelineen käyttäjälle soveltuvalla henkilöiden nostoon tarkoitetulla laitteella. Jos tasoero on yhtä suuri kuin kerroskorkeus tai sitä suurempi, yhteys tasojen välillä on järjestettävä 7 §:n 3 momentissa säädetyn mukaisella hissillä.

Invalidiliitto

Hissikori

*"Hissikorin vähimmäismitat: leveys **1100 mm ja syvyys 1400 mm**. Tämän kokoisessa hississä ei mahdu kääntymään ympäri pyörätuolilla tai rollaattorilla. Oviaukko sijoitetaan tällöin lyhyemmälle seinälle."*

Hissin ovet

Hissin löytymistä helpottaa, kun ovet erottuvat tummuuskontrastina seinäpinnasta. Hissin oviaukon vapaa leveys on vähintään 850 mm, suositus on kuitenkin vähintään 900 mm. Hissiin asennetaan automaattiset liukuovet yleensä yhdelle lyhyelle seinälle. Jos hissin molemmissa päissä on ovi, kuilun mitat kasvavat riippuen valmistajasta ja valitusta ovityypistä.

Hissin edessä kerrostasanteella täytyy olla vapaata tilaa pyörätuolilla kääntymiseen halkaisijaltaan vähintään 1500 mm.

- Jos ovi on hissikorissa, jonka leveys on 1100 mm, on hissikorin pitemmällä seinällä oviaukon vapaan leveyden oltava vähintään 1200 mm. Hissin pysähtymistarkkuus on ± 10 mm.
- Jos hissien oven leveys on vain 850 mm, tasanteen mitoituksessa otetaan huomioon, että ovesta voi ajaa kohtisuoraan.
- Jos hississä on kääntöovi, se suunnitellaan niin, että ovi voidaan avata myös kaukosäätimen avulla.

Oven kääntymiskuvio voidaan merkitä lattiaan tummuus- ja tuntokonstrastin avulla. Hissin löytymistä helpottaa, kun ovet erottautuvat tummuuskontrastina seinäpinnasta.

Hissin kutsu- ja käyttöpainikkeet

Hissin kutsupainikkeet ja hissikorin käyttöpainikkeet sijoitetaan pyörätuolin käyttäjän ulottuville 900–1100 mm lattiasta ja vähintään 400 mm nurkasta. Painikkeiden on oltava riittävän suuret, halkaisija on vähintään 25 mm. Painikkeissa

- käytetään kohonumeroita, joissa on hyvä tummuuskontrasti.
- on tärkeää, että uloskäyntikerroksen painike on väriltään poikkeava, esimerkiksi vihreä, ja 5 mm enemmän koholla kuin muut painonapit.

Pyörätuolin käyttäjälle vaakasuora painikerivi on suositeltava. Painikkeiden käyttöä helpottaa paneelin kääntäminen ulkonemaan seinästä 45 asteen kulmassa.

Hissikorin varusteet

Hissi varustetaan kerrosten numeron ilmoittavalla puheopastuksella. Hissikoriin sijoitetaan käsijohteet 900 mm korkeudelle. Käsijohde on

- halkaisijaltaan 30–45 mm suuruinen
- pyöreä tai pyöristetty
- 35 mm etäällä seinästä.

Peili voidaan asentaa hissikorin takaseinään niin, että sen alareunan korkeus lattiasta on vähintään 300 mm. Hissiin voidaan asentaa kääntöistuin, jonka korkeus on 500 mm lattiasta. Istuimen syvyys on 300–400 mm.

Hississä ja sen edustalla pitää olla hyvä valaistus. Valaistusvoimakkuudeksi suositellaan 300 lx.

[Ohjekortti RT 103141 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö](#)

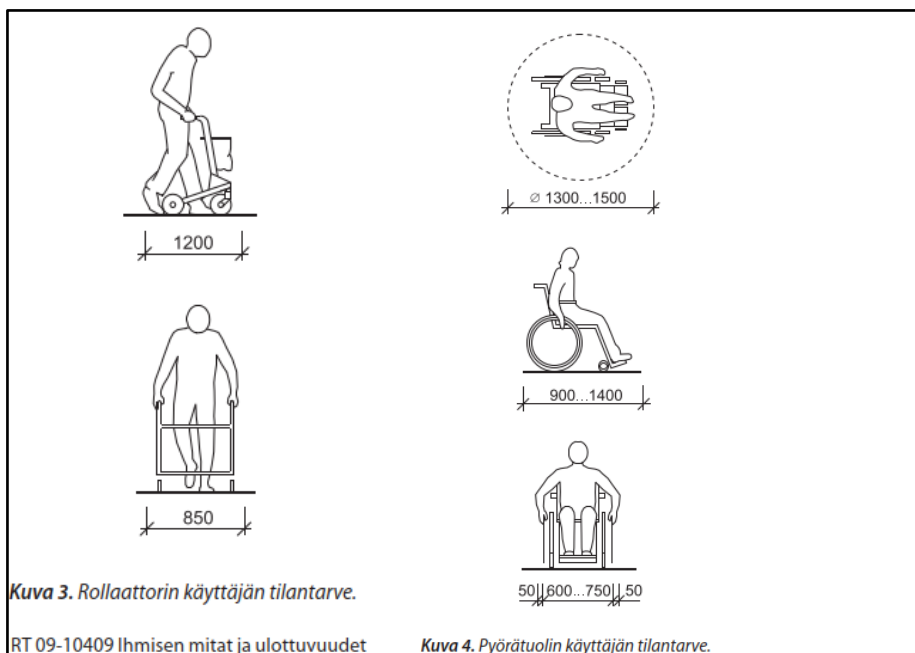
Hissien sijainti opastetaan

- hissisymboleilla, tarvittaessa myös
- äänimajakalla tai
- kutsupainikkeille johtavalla opastavalla koholistalla tai
- sekä äänimajakalla ja koholistalla.

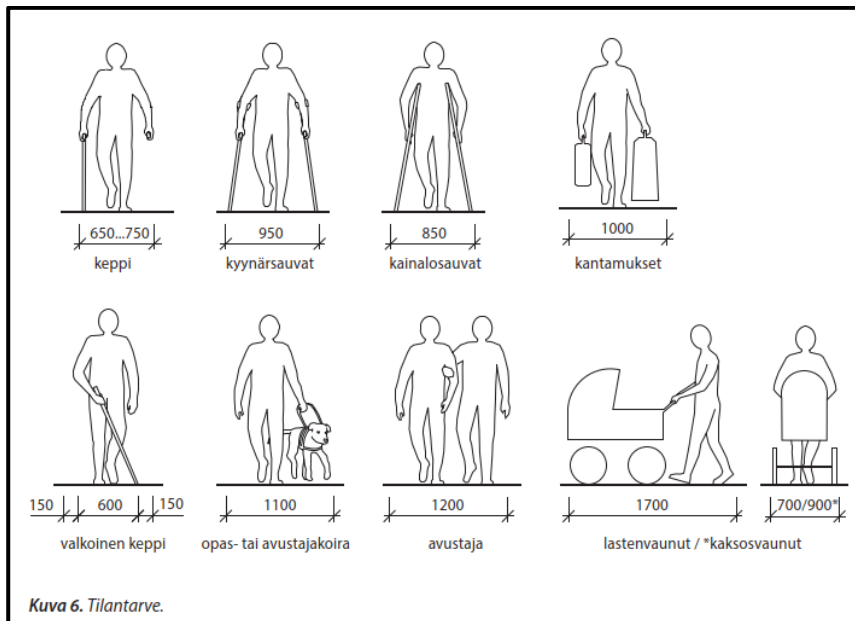
Hissin korin sisämitan on oltava vähintään 1100 mm leveä ovisivultaan ja vähintään 1400 mm syvä. Rakennuksen käyttötarkoituksesta riippuen voidaan tarvita mitoiltaan suurempaa hissiä, joka soveltuu rollaattorin ja pyörätuolin käyttäjän sekä avustajan samanaikaiseen kulkemiseen tai esimerkiksi parikuljetukseen.

Pyörätuolin ja pyörillä varustetun kävelytelineen käyttäjän kääntymisen helpottamiseksi suositellaan hissikoria, jonka sisämitat ovat 1 500 mm × 1 500 mm, kuitenkin vähintään 1340 mm (leveys) × 1400 mm (syvyys). Jos kulkuaukot ovat vierekkäisillä sivuilla, korin sisämitat ovat vähintään 1400 mm × 1400 mm.

Hissin oviaukon leveydeksi suositellaan vähintään 900 mm, jotta pyörätuolin ja rollaattorin käyttäjän on helppo saapua hissiin ja poistua hissistä. Hissin oven edessä tarvitaan vähintään 1500 mm × 1500 mm vapaa tila.

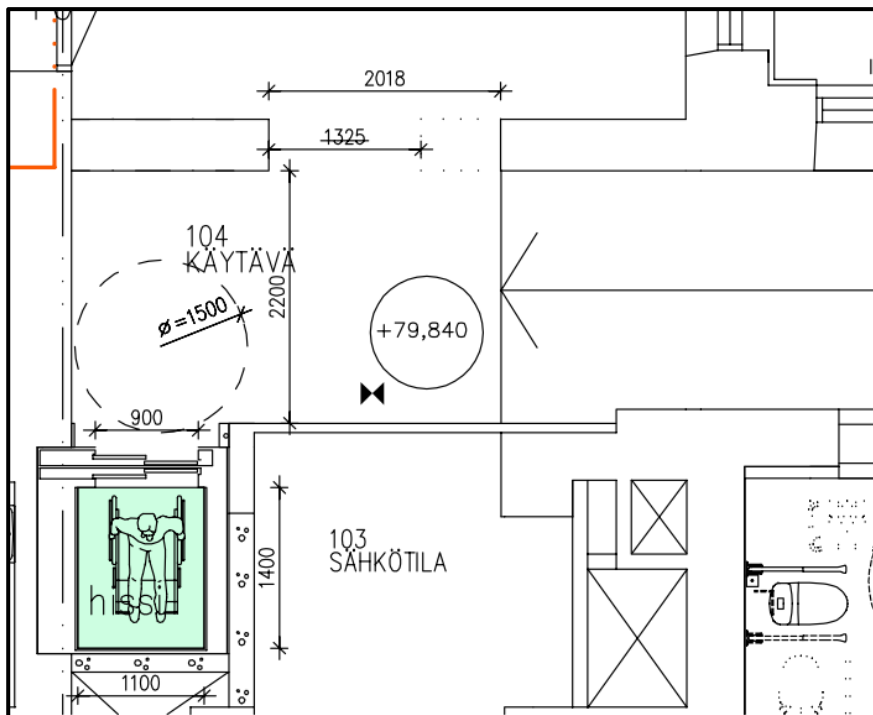
Kuva 1. Ulottuvuudet (RT-kortisto, rakennustieto.fi)

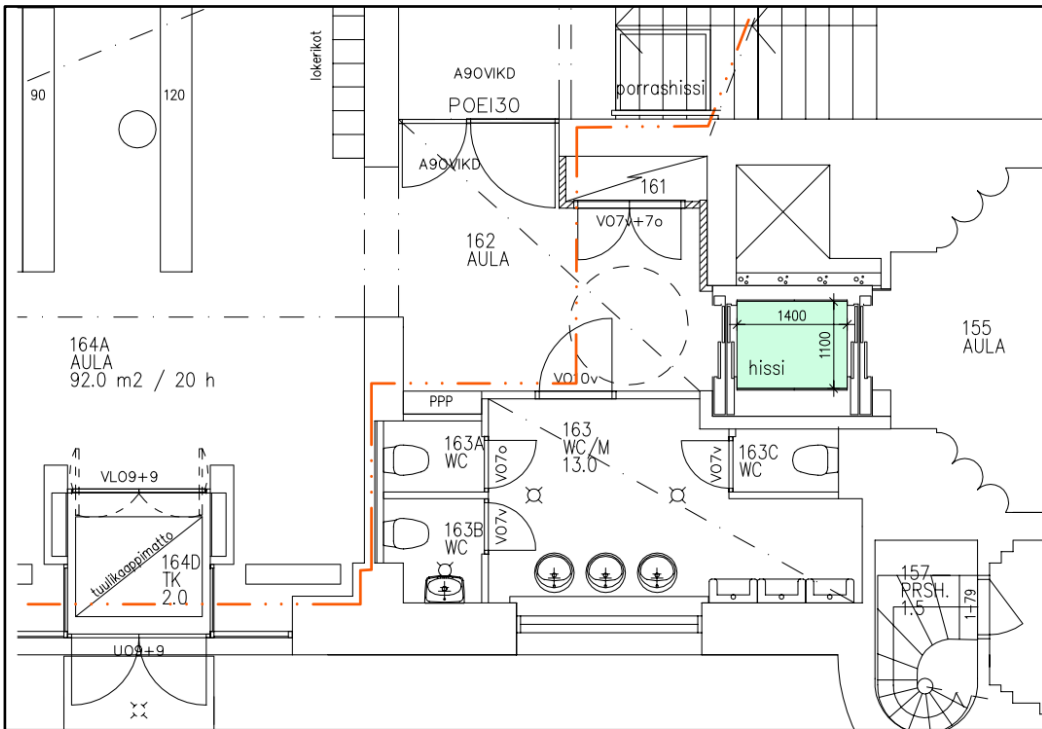
Kuva 2. Ulottuvuudet ja tilantarve (RT-kortisto, rakennustieto.fi)

2. KAUPUNGINTALON HISSIT

Henkilöhissejä kaksi kappaletta.

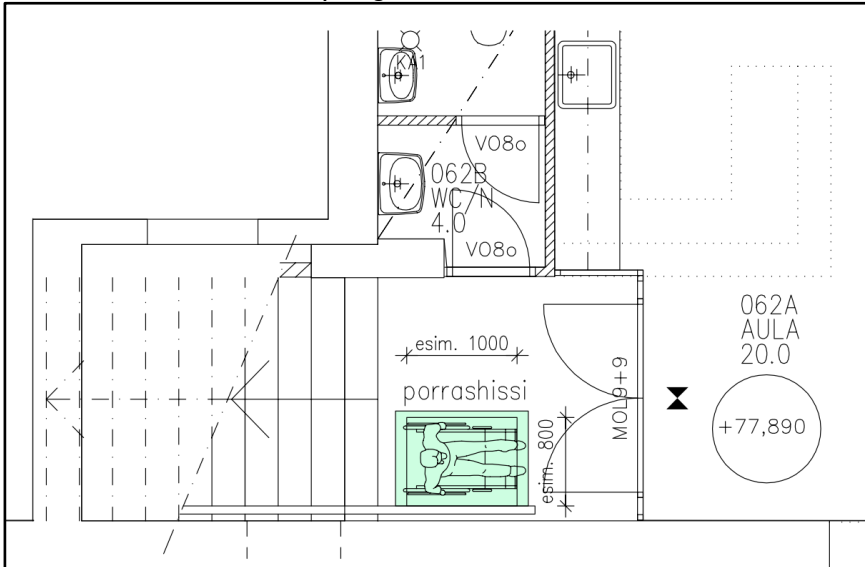
Kuva 3. Kaupungintalo, pikuaulan hissi (nykyinen)

Kuva 4. Kaupungintalo, sisäänkäyntiaulan hissi (olemassa oleva)

- kaupungintalon molempien seinämien sisämitat ovat 1100 x 1400 mm
 - sopii pyörätuolille ilman avustajaa, sillä pyörätuolilla voi peruuttaa hissistä pois
 - ei sovi rollaattorille, sillä rollaattori ei mahdu kääntymään ja rollaattorilla ei voi turvallisesti ilman avustusta peruuttaa
- automaattiovi lyhyemmällä sivulla, **vapaan aukon leveys 900 mm (mitattu)**
 - toisessa hississä ovet molemmissa päissä
- hissien edessä on tilaa jokaisessa kerroksessa enemmän kuin pyörätuolin kääntymiseen vaadittava 1500 mm, eli hyvä saavutettavuus
- hissien kutsupainike
 - 1180 mm korkeudella, kohokuvioitu
- hissien käyttöpainikkeet
 - 930–1180 mm korkeudella
 - Ø 30 mm
 - valkoiset kohonumerot metallitaustalla
- puheopastus
 - ei ole tällä hetkellä, voidaan järjestää
- hissien käsijohde
 - 900 mm korkeudella
 - Ø 40mm
 - etäisyys seinästä 45 mm
- peili
 - 900 mm korkeudella
- valaistus uusitaan muutostöiden yhteydessä
- opastusta hissille lisättävissä muutostöiden yhteydessä

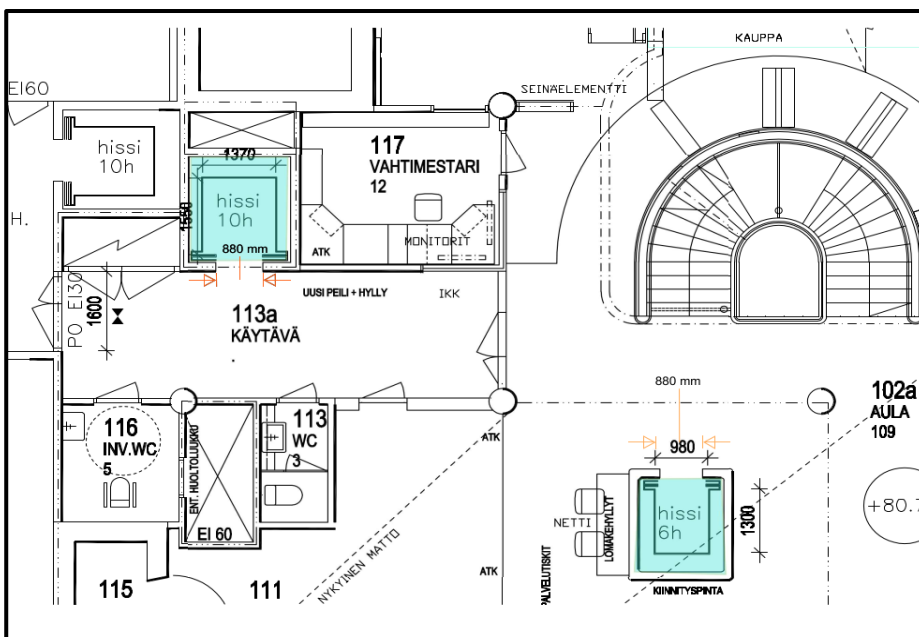
Porrashissi uudessa kaupungintalon museossa

Kuva 5. Kaupungintalo, kellarikerroksen porrashissi (hankesuunnitelma)

- hissimallia ei ole vielä päätetty (ratkeaa toteutussuunnittelussa)
 - malli kuten Cibeslift Porrashissi Delta
- esteetön hissi, johon mahtuu pyörätuolilla (saatavilla useita eri kokoja)
- hissi käytettävissä ilman avustajaa (sähköinen ohjaus)

3. CARELICUMIN HISSIEN MITAT (nykyinen Pohjois-Karjalan Museo)

Kuva 6. Carelicumin hissit

Kaksi hissiä museon tiloissa

- Käytävän 113a hissi
 - 1500x1370 mm
 - museon vahtimestarin mittaama vapaa-aukko 800 mm (piirustuksessa 880 mm)
- Aulan 102a hissi
 - 1300x900 mm
 - museon vahtimestarin mittaama vapaa-aukko 800 mm (piirustuksessa 880 mm)

19.9.2022 Tilakeskus

Liitteet

1. Piirustusote, kaupungintalon pieni aula
2. Piirustusote, kaupungintalon ravintaloaula
3. Piirustusote, kaupungintalon porrashissi kellariin
4. Piirustusote, Carelicumin hissit

